

การตรวจสอบการจัดจ้าง “งานซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน”

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ให้นิยามว่า

“การจัดซื้อจัดจ้าง” การดำเนินการ เพื่อให้
ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ/จ้าง เช่า แลกเปลี่ยนหรือ
โดยนิติกรรมอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“พัสดุ” สินค้างานบริการ งานก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษา
และงานจ้างออกแบบ หรือควบคุมงานก่อสร้างรวมทั้ง
การดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สินค้า” วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และทรัพย์สิน
อื่นใด รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในสินค้านั้นด้วย แต่มูลค่า
ของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของสินค้านั้น

“งานก่อสร้าง”

งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างสาธารณูปโภคหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน
หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งก่อสร้างดังกล่าว รวมทั้งงานบริการที่
รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น

“อาคาร”

สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าอยู่ หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา หรือ
สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้นๆ
เช่น เสาธง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอถังน้ำ ถนน ประปา ไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่น
เครื่องปรับอากาศ ลิฟท์ หรือเครื่องเรือน เป็นต้น

“สาธารณูปโภค”

งานอันเกี่ยวกับการประปา การไฟฟ้า การสื่อสาร การโทรคมนาคม การระบายน้ำ การขนส่งทางท่อ ทางน้ำ ทางบก
ทางอากาศ หรือทางราง หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินการ ในระดับพื้นดิน ใต้ดิน หรือเหนือพื้นดิน

“งานซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน” ถือเป็น “งานก่อสร้าง” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 259
ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2561) ดังนี้

1. การซ่อมแซม หมายถึง ซ่อม เปลี่ยนแปลงส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมด
หรือบางส่วนให้คงสภาพหรือใช้งานได้ตามปกติดั้งเดิม
2. การปรับปรุง หมายถึง แก้ไข กระทำ อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมด หรือบางส่วนที่ได้
ก่อสร้างไว้แล้วให้มีสภาพดียิ่งขึ้น
3. การต่อเติม หมายถึง ดัดแปลง เปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มเติม ขยาย ซึ่งลักษณะขอบเขต แบบรูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก
อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมด หรือบางส่วน ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม
4. การรื้อถอน หมายถึง การรื้อ เพื่อนำส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมด หรือ
บางส่วนออกไป

หลักการพิจารณาการจัดจ้าง : “งานซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน” เป็นการจ้างในลักษณะ “งานก่อสร้าง”

การดำเนินการดังกล่าวมี •ผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือ •ผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือ •ความจำเป็นจะต้องมี
การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ

“งานจ้างที่ไม่มีงานก่อสร้าง” หมายถึง การจัดหาโดยการจ้าง ในงานอื่นที่ไม่มีงานก่อสร้าง การจ้างควบคุมงาน การจ้างออกแบบ การจ้างที่ปรึกษา การ
จ้างงานวิจัย หรือเงินสนับสนุนให้ทุนการวิจัย งานจ้างพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ หรืองานซ่อมแซม/ปรับปรุง/ต่อเติม/รื้อถอน ที่ไม่มีผลกระทบต่อ
ต่อโครงสร้างหลัก หรือไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ (หนังสือ
กรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค. 0433.2/ว206 ลว. 1 พ.ค. 2562)

งานจ้างก่อสร้าง กับ งานจ้างที่มีใช้ก่อสร้าง

งานจ้างก่อสร้าง

งานจ้างที่มีใช้ก่อสร้าง

รายการ

สิ่งที่ต้องการ

แสดงสิ่งที่ต้องการผ่าน แบบรูปรายการงานก่อสร้าง หรือแบบแปลนก่อสร้าง ซึ่งคณะกรรมการต้องจัดทำ ประมาณราคาเบื้องต้น, กำหนดระยะเวลาก่อสร้าง, และงวดงาน

แสดงสิ่งที่ต้องการผ่านร่างขอบเขตของงานจ้าง โดยระบุขอบเขตและลักษณะงานให้ชัดเจน

จัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตงานทั้งโครงการ (TOR) โดยคณะกรรมการจัดทำแบบรูปรายการก่อสร้างเพื่อ ใช้ขออนุมัติจัดจ้างและจัดทำประกาศประกวดราคา

จัดทำร่างรายละเอียด ขอบเขตงาน

จัดทำได้ตามแนวทางเดียวกัน โดยคณะกรรมการ จัดทำร่างขอบเขตของงานจ้าง เพื่อใช้ในกระบวนการ ขออนุมัติจัดจ้าง

กำหนดราคากลางตาม หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด ราคากลางงานก่อสร้างของประกาศคณะกรรมการราคา กลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ และการเผยแพร่ (ว 206)

จัดทำราคากลาง

ราคากลางกำหนดโดย คณะกรรมการจัดทำ ร่างขอบเขตของงาน

ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอ ใบเสนอราคา ที่แสดงราคารวม ทั้งหมด โดยไม่ต้องแนบ ใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) (ว 452)

การเสนอราคา

ผู้เสนอราคาสามารถส่งเอกสาร ตามเงื่อนไข ในร่างขอบเขตของงาน

ผู้ชนะการเสนอราคาจัดทำ BOQ ร่วมกับคณะกรรมการ กำหนดราคากลาง ก่อนการเซ็นสัญญา

การจัดทำใบแจ้งปริมาณงาน และราคา (BOQ)

ไม่มีขั้นตอนจัดทำ BOQ

ผู้รับจ้างต้องใช้ วัสดุภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และวัสดุ เหล็กไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 กรณีวงเงินเกิน 500,000.- บาท ต้องจัดทำแผนการใช้วัสดุ และแผนการใช้เหล็กที่ผลิตภายในประเทศ (ว 78)

การใช้วัสดุภายในประเทศ

เช่นเดียวกันกับงานจ้างก่อสร้าง

ผู้รับจ้างต้องเสนอแผนการทำงาน ให้ผู้ว่าจ้างอนุมัติ ก่อนเริ่มงาน (กรณีวงเงินเกิน 500,000.- บาท)

แผนการทำงาน

ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผนการทำงานเช่นเดียวกัน โดยระบุรายละเอียดในร่างขอบเขตของงาน (กรณีวงเงินเกิน 500,000.- บาท)

ควบคุมงานโดย ผู้ควบคุมงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อ 178

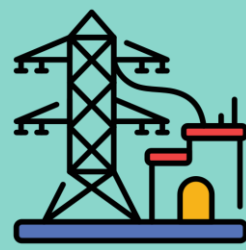
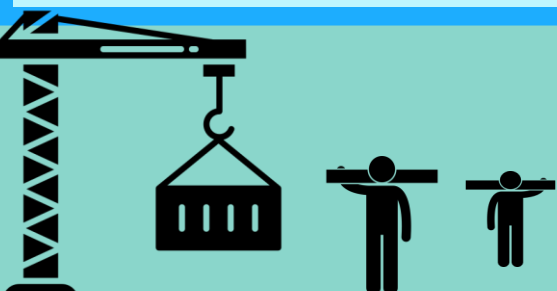
ควบคุมงานก่อสร้าง

ไม่มีการควบคุมงาน และไม่สามารถแต่งตั้ง ผู้ควบคุมงานได้

ผู้ตรวจรับพัสดุ/ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 176 รวมถึงตรวจสอบวัสดุ เทียบเท่า (ว 214, ว 78)

ตรวจรับพัสดุ

ผู้ตรวจรับพัสดุ/ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ ซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 175

กรณีศึกษา

1. งานจ้างปรับปรุงห้อง มีการซื้อครุภัณฑ์เกินกว่างานก่อสร้าง

หากมีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างรวมกัน จะต้องพิจารณาว่ามูลค่าก่อสร้าง หรือสินค้าอย่างใด มีมูลค่ามากกว่ากัน กรณีมูลค่าครุภัณฑ์สูงกว่ามูลค่างานก่อสร้าง จึงมีใช้งานก่อสร้างตามนิยามใน พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560 มาตรา 4 เนื่องจากการได้มาพัสดุสำหรับงานก่อสร้าง และสินค้าย่อมแตกต่างกัน สามารถแยกการจัดซื้อจัดจ้างออกจากกันตามประเภทของพัสดุ

ที่มา : สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน : หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค (กวจ) 0405.2/004085 ลงวันที่ 30 มกราคม 2561

2. งานก่อสร้างพร้อมครุภัณฑ์ และครุภัณฑ์เป็นส่วนควบของอาคาร

โดยราคาครุภัณฑ์สูงกว่าสิ่งก่อสร้าง มีลักษณะงานที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ เนื่องจากมีแบบแปลนงานก่อสร้างที่เป็นมาตรฐาน มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นลำดับขั้นตอน และต้องดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องกันไป พร้อมกับขั้นตอนในการจัดหาครุภัณฑ์

“ส่วนควบของทรัพย์สิน” ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 144 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สินหรือโดยจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์สินนั้น และไม่อาจแบ่งแยกจากกันได้นอกจากจะทำลาย ทำให้บุบสลาย/ หรือทำให้ทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป

ส่วนควบของทรัพย์สิน มีลักษณะเป็นสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปมารวมกัน โดยทรัพย์สินที่นำมารวมนั้นจะมีลักษณะเหมือนกันหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องมีสภาพแยกกันก่อนที่นำมารวมนั้น ดังนั้น หากสิ่งก่อสร้างจำเป็นต้องดำเนินการไปพร้อมกับการติดตั้งครุภัณฑ์ โดยไม่อาจแยกออกจากกันได้ หากแยกกันแล้ว จะไม่สามารถใช้งานได้ งานดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นงานก่อสร้าง

ที่มา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง : หนังสือกรมบัญชีกลาง(ด่วนที่สุด) ที่ กค (กวจ) 0405.3/5892 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566

3. งานซ่อมแซมทาสีอาคารเป็นงานก่อสร้างหรือไม่ ?

พิจารณา : ต้องการควบคุมคุณภาพสิ่งที่ต้องการจัดจ้างในมิติด้านงานช่างเพื่อให้งานที่มีคุณภาพ

: พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560 มาตรา 60 งานก่อสร้างต้องมีแบบรูปรายการก่อสร้าง มาตรา 101

งานจ้างก่อสร้างต้องมีการควบคุมงาน

: มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือ

: มีความจำเป็นจะต้องควบคุมการทำงานของผู้รับจ้างสำคัญที่สุด

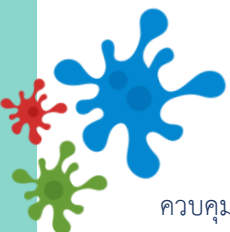
ทาสีอาคารใหม่

- ไม่กระทบความปลอดภัย

- ไม่กระทบโครงสร้างหลัก

แต่การทาสีต้องดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่แน่นอน เช่น ลอกสี ทาสีรองพื้น ทาสีจริง เป็นต้น จึงจำเป็นต้องควบคุม การทำงาน ของผู้รับจ้าง ว่าดำเนินการเป็นไปตามสัญญา และหลักวิชาช่างที่มีหรือไม่ เพื่อให้ได้งานก่อสร้างคุณภาพที่ดี จึงต้องดำเนินการให้เป็นงานก่อสร้าง

ที่มา : โยธาไทย

แนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบ

ขั้นตอน	การตรวจสอบ	
	เอกสารหลักฐาน	
	งานก่อสร้าง	งานมิใช้งานก่อสร้าง
รวบรวมข้อมูลเอกสาร (รหัสมาตรฐาน 2300)	 - คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอนงาน - ร่างรายละเอียดขอบเขตของงานทั้งโครงการ - แบบรูปรายการงานก่อสร้าง (แบบแปลนและรายละเอียด) - รายละเอียดการคำนวณราคากลาง และการเผยแพร่ - เอกสารหลักฐานการจ้างทุกขั้นตอนตามระเบียบ - ใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง - ใบเสนอราคา - แผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง - แผนการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และแผนการใช้เหล็กที่ผลิตในประเทศ - รายงานควบคุมงาน - หลักฐานการขับเคลื่อนของคณะกรรมการทุกขั้นตอน - รายงานการตรวจรับพัสดุ	- คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอนงาน - ร่างรายละเอียดขอบเขตของงานทั้งโครงการ - ร่างขอบเขตงาน - รายละเอียดการคำนวณราคากลาง และการเผยแพร่ - เอกสารหลักฐานการจ้างทุกขั้นตอนตามระเบียบ - ใบเสนอราคา - แผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง - แผนการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ - หลักฐานการขับเคลื่อนของคณะกรรมการทุกขั้นตอนงาน - รายงานผลการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศ - รายงานการตรวจรับพัสดุ
สอบทานเอกสารหลักฐาน (รหัสมาตรฐาน 2310)	สอบทานความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในเอกสารหลักฐานทุกขั้นตอนงาน และความสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ	
วิเคราะห์ข้อมูล (รหัสมาตรฐาน 2320)	1. เอกสารหลักฐานทุกขั้นตอนงานแสดงข้อมูลชัดเจน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ 2. การปฏิบัติงานที่เป็นไปตามกฎระเบียบของทางราชการ 3. ความสอดคล้องของเอกสารหลักฐานทุกประเภท เชื่อมโยงระหว่างเอกสารหลักฐานแต่ละประเภท	
สรุปผลการตรวจสอบ (รหัสมาตรฐาน 2330)	สรุปผลการตรวจสอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สิ่งที่จะควรจะเป็น สิ่งที่เป็นอยู่ สาเหตุ ผลกระทบ ข้อเสนอแนะ	
จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ (รหัสมาตรฐาน 2400)	รายงานข้อตรวจพบ ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุง	

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
 2. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค(กวจ) 0405.2/ว78 ลว. 31 ม.ค. 2565 เรื่อง อนุมัติยกเว้นและกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุ และวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 21 พ.ศ. 2563)
 3. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค(กวจ) 0405.2/ว452 ลว. 17 ก.ย. 2562 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณางานจ้างก่อสร้าง กรณีการยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง
 4. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค 0433.2/ว206 ลว. 1 พ.ค. 2562 เรื่อง คู่มือแนวทางประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ
 5. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค(กวจ) 0405.2/ว259 ลว. 4 มิ.ย. 2561 เรื่อง ข้อมความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
 6. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค(กวจ) 0405.2/ว214 ลว. 18 พ.ค. 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือยี่ห้อของพัสดุ และการพิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ

เปรียบเทียบ งานก่อสร้างกับงานที่มีใช้ก่อสร้าง

งานก่อสร้าง

1. ผู้ว่าจ้างต้องแสดงสิ่งที่ต้องการผ่าน แบบรูปรายการงานก่อสร้าง หรือแบบแปลนก่อสร้าง ซึ่งกำหนดไว้ใน มาตรา 60 และ ระเบียบข้อ 21 วรรคสามคณะกรรมการต้องจัดทำประมาณราคาเบื้องต้น, กำหนดระยะเวลาก่อสร้าง, และงวดงาน หากไม่ตั้งคณะกรรมการ สามารถ จ้างออกแบบได้

2. จัดทำ ร่างรายละเอียดขอบเขตงานทั้งโครงการ หรือ Terms of Reference (TOR) ตาม แนวทางที่สองของหนังสือ ว 159 เพื่อใช้ขออนุมัติจัดจ้างและจัดทำประกาศประกวดราคา โดยไม่แนบในสัญญาผู้จัดทำคือ คณะกรรมการตามระเบียบข้อ 21 วรรคสาม

3. กำหนดราคากลางตาม หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งกำหนดโดย ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

4. ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอ ใบเสนอราคา ที่แสดงราคา รวมทั้งหมด โดยไม่ต้องแนบ ใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ตาม หนังสือ ว 452

5. ผู้ชนะการประกวดราคาต้องจัดทำ BOQ ร่วมกับ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ก่อนการเซ็นสัญญา

6. ผู้รับจ้างต้องใช้ วัสดุภายในประเทศไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 และวัสดุ เหล็กไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

7. ผู้รับจ้างต้องเสนอแผนการทำงาน ให้ผู้ว่าจ้างอนุมัติก่อนเริ่มงาน หากไม่เสนอแผนถือว่าผิดสัญญา ข้อกำหนดนี้ สอดคล้องกับ แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ 7 (ก)

8. การควบคุมงานดำเนินการโดย ผู้ควบคุมงาน ซึ่งมีคุณสมบัติ ตาม ระเบียบข้อ 177 และปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบข้อ 178 การควบคุมงานเป็นข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน มาตรา 101

9. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ ตาม กฎหมายมาตรา 100 โดยมีคุณสมบัติตามระเบียบข้อ 26 และปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 176 รวมถึงตรวจสอบวัสดุ เทียบเท่า ตาม หนังสือ ว 214

1. การแสดงสิ่งที่
ผู้ว่าจ้างต้องการ

2. การจัดทำร่าง
รายละเอียดขอบเขตงาน
(ตามหนังสือ ว 159)

3. การจัดทำราคากลาง

4. ขั้นตอนการเสนอราคา

5. การจัดทำใบแจ้งปริมาณ
งานและราคา (BOQ)
เพื่อแนบท้ายสัญญา

6. การใช้วัสดุภายในประเทศ
(ตามหนังสือ ว 78)

7. แผนการทำงาน
(ตามหนังสือ ว 124)

8. การควบคุมงานก่อสร้าง

9. การตรวจรับพัสดุ

งานจ้างที่มีใช้ก่อสร้าง

1. ใช้ร่างขอบเขตของงานที่จ้าง เพื่อแสดงสิ่งที่ต้องการ โดยระบุขอบเขตและลักษณะงานให้ชัดเจนตาม ระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่ง

2. จัดทำได้ตามแนวทางเดียวกัน โดยคณะกรรมการตามระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่ง เพื่อใช้ในกระบวนการขออนุมัติจัดจ้าง โดยไม่แนบในสัญญา

3. ราคากลางกำหนดโดย คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน ตาม ระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่งตามที่ระบุในหนังสือ ว 206

4. ไม่มีข้อกำหนดแบบเดียวกับงานจ้างก่อสร้าง ผู้เสนอราคาสามารถส่งเอกสาร ตามเงื่อนไขในร่างขอบเขตของงาน

5. ไม่มีขั้นตอนการจัดทำ BOQ

6. ใช้ข้อกำหนดเดียวกันกับงานจ้างก่อสร้าง

7. ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผนการทำงานเช่นเดียวกัน โดยระบุรายละเอียดในร่างขอบเขตของงาน

8. ไม่มีการควบคุมงาน และไม่สามารถแต่งตั้งผู้ควบคุมงานได้

9. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ เช่นกัน โดยมีคุณสมบัติตาม ระเบียบข้อ 26 และปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 175

สรุปความแตกต่าง

งานจ้างก่อสร้างและงานจ้างที่มีใช้ก่อสร้างมีขั้นตอนและข้อกำหนดแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในการกำหนดราคากลาง, การจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) และการควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของงานจ้างก่อสร้าง ขณะที่ข้อกำหนดอื่น เช่น การใช้วัสดุภายในประเทศ และการตรวจรับพัสดุ มีความคล้ายคลึงกันทั้งสองประเภทงาน

กรณีศึกษา

1. งานจ้างปรับปรุงห้อง มีการซื้อครุภัณฑ์เกินกว่างานก่อสร้าง หากมีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างรวมกัน จะต้องพิจารณาว่ามูลค่าก่อสร้าง หรือสินค้าอย่างใดมีมูลค่ามากกว่ากัน

กรณีมูลค่าครุภัณฑ์สูงกว่ามูลค่างานก่อสร้าง จึงมิใช่งานก่อสร้างตามนิยามใน พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง มาตรา 4 เนื่องจาก การได้มาพัสดุสำหรับงานก่อสร้าง และสินค้าย่อมแตกต่างกัน สามารถแยกการจัดซื้อจัดจ้างออกจากกันตามประเภทของพัสดุ (สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน : หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค (กวจ) 0405.2/004085 ลงวันที่ 30 มกราคม 2561)

2. งานก่อสร้างพร้อมครุภัณฑ์ และครุภัณฑ์เป็นส่วนควบของอาคาร โดยราคาครุภัณฑ์สูงกว่าสิ่งก่อสร้าง มีลักษณะงานที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ เนื่องจากมีแบบแปลนงานก่อสร้างที่เป็นมาตรฐาน มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นลำดับขั้นตอน และต้องดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องกันไป พร้อมกับ ขั้นตอนในการจัดหาครุภัณฑ์

“ส่วนควบของทรัพย์สิน” ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 144 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สินหรือโดยจารีต ประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความ เป็นอยู่ของทรัพย์สินนั้น และไม่อาจแบ่งแยกได้นอกจากจะทำลาย ทำให้บุบสลาย หรือทำให้ทรัพย์สินนั้น เปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป

ส่วนควบของทรัพย์สิน => มีลักษณะเป็นสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปมารวมกัน โดยทรัพย์สินที่นำมารวมกันนั้นจะมีลักษณะเหมือนกันหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องมีสภาพแยกกันก่อนที่จะนำมารวมกัน ดังนั้นหากสิ่งก่อสร้างจำเป็นต้องดำเนินการไปพร้อมกับการติดตั้งครุภัณฑ์ โดยไม่อาจแยกออกจากกันได้ หากแยกกันแล้วจะไม่สามารถใช้งานได้ งานดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นงานก่อสร้าง (องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง :)หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค (กวจ) 0405.3/5892 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566)

3. งานซ่อมแซมทาสีอาคารเป็นงานก่อสร้างหรือไม่

พิจารณา : ต้องการควบคุมคุณภาพสิ่งที่ต้องการจัดจ้างใน....ด้านงานช่าง เพื่อให้งานที่มีคุณภาพ

: พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560 มาตรา 60 งานก่อสร้างต้องมีแบบ
รูปรายการก่อสร้าง มาตรา 101 งานจ้างก่อสร้างต้องมีการควบคุมงาน

: มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือ

: มีความจำเป็นจะต้องควบคุมงาน..... (ควบคุมการพิจารณาของ

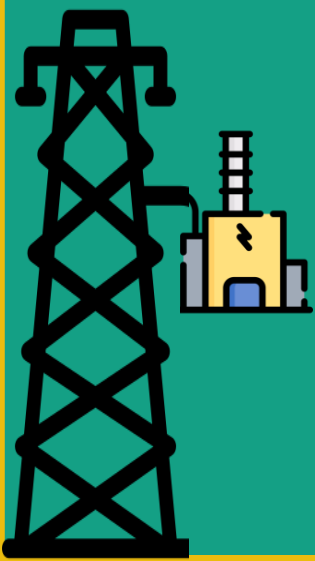
ผู้รับจ้าง)

ทาสีอาคารใหม่

- ไม่กระทบความปลอดภัย

- ไม่กระทบโครงสร้างหลัก

แต่การทาสีต้องดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่แน่นอน เช่น ลอกสี ทาสีรองพื้น ทาสี
จริง จึงจำเป็นต้องควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง ว่าดำเนินการเป็นไปตามสัญญา และ
หลักวิชาช่างที่มีหรือไม่ เพื่อให้ได้งานก่อสร้างคุณภาพที่ดี จึงต้องดำเนินการให้เป็นงาน
ก่อสร้าง

เปรียบเทียบ
งานก่อสร้างกับงานที่มีใช้ก่อสร้าง

รายการ	งานก่อสร้าง	งานจ้างที่มีใช้ก่อสร้าง
1. การแสดงสิ่งให้ผู้ว่าจ้างต้องการ	1.ผู้ว่าจ้างต้องแสดงสิ่งที่ต้องการผ่าน แบบรูปรายการงานก่อสร้าง หรือ แบบแปลนก่อสร้าง ซึ่งกำหนดไว้ใน มาตรา 60 และ ระเบียบข้อ 21 วรรคสามคณะกรรมการต้องจัดทำประมาณราคาเบื้องต้น, กำหนดระยะเวลาก่อสร้าง, และวงจางาน หากไม่ตั้งคณะกรรมการ สามารถ จ้างออกแบบ ได้	1. ใช้ร่างขอบเขตของงานที่จ้าง เพื่อแสดงสิ่งที่ต้องการ โดยระบุขอบเขตและลักษณะงานให้ชัดเจนตาม ระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่ง
2. การจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตงาน (ตามหนังสือ ว 159)	2. จัดทำ ร่างรายละเอียดขอบเขตงานทั้งโครงการ หรือ Terms of Reference (TOR) ตาม แนวทางที่สองของหนังสือ ว 159 เพื่อใช้ขออนุมัติจัดจ้างและจัดทำประกาศประกวดราคา โดยไม่แนบในสัญญาผู้จัดทำคือ คณะกรรมการตามระเบียบข้อ 21 วรรคสาม	2. จัดทำได้ตามแนวทางเดียวกัน โดยคณะกรรมการตามระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่ง เพื่อใช้ในกระบวนการขออนุมัติจัดจ้าง โดยไม่แนบในสัญญา
3. การจัดทำราคากลาง	3. กำหนดราคากลางตาม หลักเกณฑ์และวิธีการ กำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งกำหนดโดยประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ	3. ราคากลางกำหนดโดย คณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน ตาม ระเบียบข้อ 21 วรรคหนึ่ง ตามที่ระบุใน หนังสือ ว 206
4. ขั้นตอนการเสนอราคา	4. ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอ ใบเสนอราคา ที่แสดงราคารวมทั้งหมด โดยไม่ต้องแนบ ใบแจ้งปริมาณงาน และราคา (BOQ) ตาม หนังสือ ว 452	4. ไม่มีข้อกำหนดแบบเดียวกับงานจ้างก่อสร้าง ผู้เสนอราคาสามารถส่งเอกสาร ตามเงื่อนไขในร่างขอบเขตของงาน
5. การจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) เพื่อแนบท้ายสัญญา	5. ผู้ชนะการประกวดราคาต้องจัดทำ BOQ ร่วมกับ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ก่อนการเซ็นสัญญา	5. ไม่มีขั้นตอนการจัดทำ BOQ
6. การใช้วัสดุภายในประเทศ (ตามหนังสือ ว 78)	6. ผู้รับจ้างต้องใช้ วัสดุภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และวัสดุ เหล็กไม่น้อยกว่าร้อยละ 90	6. ใช้ข้อกำหนดเดียวกันกับงานจ้างก่อสร้าง
7. แผนการทำงาน (ตามหนังสือ ว 124)	7. ผู้รับจ้างต้องเสนอ แผนการทำงาน ให้ผู้ว่าจ้างอนุมัติ ก่อนเริ่มงาน หากไม่เสนอแผนถือว่าผิดสัญญา ข้อกำหนดนี้ สอดคล้องกับ แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ 7 (ก)	7. ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผนการทำงาน เช่นเดียวกัน โดยระบุรายละเอียด ในร่างขอบเขตของงาน
8. การควบคุมงานก่อสร้าง	8. การควบคุมงานดำเนินการโดย ผู้ควบคุมงาน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม ระเบียบข้อ 177 และปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 178 การควบคุมงานเป็นข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน มาตรา 101	8. ไม่มีการควบคุมงาน และไม่สามารถแต่งตั้งผู้ควบคุมงานได้
9. การตรวจรับพัสดุ	9. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ ตาม กฎหมายมาตรา 100 โดยมีคุณสมบัติตาม ระเบียบข้อ 26 และปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 176 รวมถึงตรวจสอบวัสดุ เทียบเท่า ตาม หนังสือ ว 214	9. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ บริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ เช่นกัน โดยมีคุณสมบัติตาม ระเบียบข้อ 26 และปฏิบัติหน้าที่ตาม ระเบียบข้อ 175

สรุปความแตกต่าง

งานจ้างก่อสร้างและงานจ้างที่ไม่ใช้ก่อสร้างมีขั้นตอนและข้อกำหนดแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในการกำหนดราคากลาง, การจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) และ การควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของงานจ้างก่อสร้าง ขณะที่ข้อกำหนดอื่น เช่น การใช้วัสดุภายในประเทศ และ การตรวจรับพัสดุ มีความคล้ายคลึงกันทั้งสองประเภทงาน